

Metodické doporučení ÚSC

- aktuální změny v oblasti odměňování členů zastupitelstev od 1. 4. 2015

Informace o novele nařízení č. 37/2003 Sb.

Vláda ČR na svém zasedání dne 16. března 2015 schválila nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev (dále též „novela“), **a to s účinností od 1. 4. 2015**. Novela se přímo dotýká zastupitelstev:

- ✓ měst a obcí,
- ✓ hlavního města Prahy,
- ✓ městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst a městských částí hlavního města Prahy,
- ✓ krajů.

Novela zvyšuje odměny za výkon funkce uvolněným členům zastupitelstva (o 3,5 %) a umožňuje zvýšit odměny za výkon funkce i neuvolněným členům zastupitelstva (taktéž až o 3,5 %).

Předmětná novela mění s účinností od 1. 4. 2015 stávající nařízení vlády pouze v přílohách (č. 1, č. 2 a č. 3), které stanoví jednotlivé kalkulační prvky (pevné složky a příplatky za počet obyvatel) pro výpočet konkrétní výše měsíční odměny. Částky uvedené v těchto přílohách byly zvýšeny o 3,5 %. Současně došlo k drobným upřesňujícím formulačním změnám v legendách příslušných tabulek.

Poznámka: S ohledem na zaokrouhlování a složený výpočet odměn může finální zvýšení kolem hodnoty 3,5% oscilovat.

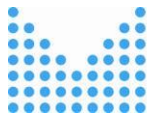
Konkrétní dopady

I. Uvolněný člen zastupitelstva

Uvolnění členové zastupitelstva mají právní nárok na odměnu zakotven v příslušném zákoně (o obcích, o krajích, o hlavním městě Praze). Měsíční odměnu za výkon příslušné funkce je nutno jim poskytovat ve výši, kterou stanoví právě platné nařízení vlády, a to **bez možnosti jakéhokoliv „odchýlení“**.

S účinností od 1. 4. 2015 (tj. poprvé za měsíc duben 2015) bude poskytována všem uvolněným členům zastupitelstva nová, zvýšená měsíční odměna. Zastupitelstva nepřijímají žádná usnesení, ke změně dochází automaticky ze zákona.

Výše odměn se vypočte podle **novelizované přílohy nařízení vlády (která je účinná od 1. 4. 2015)** a podle funkce zastávané uvolněným členem zastupitelstva (zastává-li více funkcí podle funkce, za níž náleží nejvyšší odměna),

Výpočet odměny pro funkci uvolněného člena zastupitelstva obce:

1. počet obyvatel obce hlášených v obci (v městské části aj.) k trvalému pobytu **k 1. 1. 2015** se zaokrouhlí na celé stovky nahoru (např. v obci se 587 obyvateli se počet zaokrouhlí na 600)
2. pevná složka odměny za výkon dané funkce se vyhledá v příloze č. 1 k nařízení vlády v příslušném sloupci (v *případě starosty v sl. č. 1*)
3. příplatek podle počtu obyvatel se vyhledá ve **sl. č. 8** a je nutné jej vypočítat dle instrukcí – vynásobit každou stovkou obyvatel (; např. u obce s 587 obyvateli se částka bude násobit x6 (= 6 stovek obyvatel))
4. pevná složka a příplatek se sečtou
5. výsledek se zaokrouhlí na **celé koruny nahoru**
6. pokud jde o obec s matričním a stavebním úřadem nebo obec s pověřeným obecním úřadem nebo obec s rozšířenou působností, navýší se odměna o částku stanovenou v § 1 odst. 3 NV č. 37/2003 Sb. dle typu obce a dle zastávané funkce.

II. Neuvolněný člen zastupitelstva

Neuvolnění členové zastupitelstva nemají ze zákona právní nárok na poskytování měsíční odměny za výkon funkce. Nařízení vlády stanoví maximální výši měsíční odměny, kterou je možné neuvolněnému členovi zastupitelstva v jedné příslušné funkci poskytnout, avšak až poté, co zastupitelstvo schválí konkrétní výši měsíční odměny (v rozpětí *nula až dané maximum* dle nařízení) za výkon této funkce. Zastupitelstvo současně rozhodne, od kdy bude schválená výše měsíční odměny poskytována.

Vykonává-li neuvolněný člen zastupitelstva obce více funkcí, lze mu poskytnout měsíční odměnu až do výše souhrnu odměn za jednotlivé (samostatné) funkce, ale o tom musí taktéž rozhodnout zastupitelstvo obce (s odvoláním na ustanovení § 77 odst. 3 písm. b/ zákona o obcích).

Pro neuvolněné členy zastupitelstva představuje novela jen zvýšení maximální částky měsíční odměny, kterou jim lze poskytnout na základě rozhodnutí zastupitelstva (buď dřívějšího a dosud platného usnesení zastupitelstva nebo na základě nového usnesení zastupitelstva). Další postup se bude odvíjet od dikce stávajícího usnesení.

V praxi v souvislosti s novelou nařízení mohou nastat následující typické situace:

- a) **Stávající usnesení zastupitelstva stanoví výši měsíčních odměn pro jednotlivé neuvolněné funkce nebo jmenovitě pro jednotlivé neuvolněné členy zastupitelstva konkrétní částkou (byť i částkou na úrovni maxima dle právní úpravy platné do 31. 3. 2015):**

Další postup závisí na vůli obce:

Zastupitelstvo nechce odměny navyšovat a chce zachovat stávající výši odměn – není třeba dělat nic a v těchto případech budou i po 1. 4. 2015 nadále poskytovány měsíční odměna v částkách, které svým usnesením stanovilo zastupitelstvo, tj. v nezměněné výši.

Zastupitelstvo chce navýšit odměny.

- ✓ Pokud zastupitelstvo rozhodne na svém zasedání o nové výši odměn ještě v průběhu března 2015, je možno tak stanovit s účinností od 1. 4. 2015.
- ✓ Pokud zastupitelstvo rozhodne o zvýšení měsíčních odměn svým neuvolněným členům na zasedání zastupitelstva, které se bude konat po 1. 4. 2015 (např. 16. 4. 2015), bude se zvýšená měsíční odměna dotčeným členům zastupitelstva poskytovat nejdříve ode dne konání zasedání zastupitelstva (tj. např. od 16. 4. 2015), pokud zastupitelstvo přímo nestanovilo, že se odměny v nové výši budou poskytovat od data ještě pozdějšího (např. od 1. 5. 2015). Odměny dle našeho názoru nelze stanovovat zpětně ani v rámci kalendářního měsíce.

b) Zastupitelstvo mělo záměr stanovit odměny jako maximální i pro budoucí možné situace navýšení maximálních částek v nařízení vlády č. 37/2003 Sb. a tuto svou vůli vyjádřilo svým usnesením, ze kterého je možno tuto skutečnost dovodit

Dikce těchto usnesení mohou mít různou podobu, nicméně z usnesení by měla výše uvedená skutečnost a záměr vyplývat. Upozorňujeme, že Ministerstvo vnitra není oprávněno vykládat usnesení jednotlivých zastupitelstev a jeho záměry.

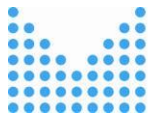
Častým příkladem takovýchto usnesení je stanovení odměny pro jednotlivé neuvolněné funkce obecně s odvoláním na nařízení vlády „ve znění pozdějších předpisů“, tj. vždy v právě „platném znění“.

Příklad usnesení: Zastupitelstvo obce stanovuje měsíční odměnu za výkon funkce neuvolněného místostarosty obce a neuvolněného předsedy kontrolního nebo finančního výboru v maximální částce dle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 37/2003 Sb., v platném znění/ve znění pozdějších předpisů).

Bylo-li tedy cílem zastupitelstva stanovit odměny v maximální výši i pro případ změny nařízení vlády č. 37/2003 Sb., je dle našeho názoru takto formulované usnesení adekvátní.

Dalším příkladem může být, že v usnesení je stanoveno například: „ ... v maximální výši dle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 37/2003 Sb. i v případě budoucí změny nařízení vlády č. 37/2003 Sb.“ apod.

Obdobně může být výše odměny stanovena i **jako určitý podíl z maximální možné částky pro příslušnou funkci dle nařízení vlády v platném znění (např. ve výši 80%, 50% nebo ve výši 4/5, 1/2 z maximální možné výše odměn pro danou funkci dle nařízení vlády, v platném znění.**

Příklad: Zastupitelstvo obce stanovuje měsíční odměnu za výkon funkce neuvolněného místostarosty ve výši 80% maximální možné výše dle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 37/2003 Sb., v platném znění/ve znění pozdějších předpisů.

V těchto případech bude i neuvolněným členům zastupitelstva náležet od 1. 4. 2015 (tj. poprvé ve výplatě za měsíc duben) **měsíční odměna ve zvýšené výši bez nutnosti přijímat další usnesení.**

Pokud z **předmětného usnesení nevyplývá možnost automaticky navýšit odměny neuvolněným členům zastupitelstev**, je třeba v případě, že zastupitelstvo chce navyšovat odměny, přijmout nové usnesení. Nové usnesení je možno doporučit i v případě pochybností výkladu stávajícího usnesení.

Postup výpočtu maximální výše odměny za jednotlivé funkce pro neuvolněné členy zastupitelstev podle „tabulek“ účinných od 1. 4. 2015

A) Neuvolněný starosta

1. počet obyvatel obce hlášených v obci (v městské části aj.) k trvalému pobytu **k 1. 1. 2015** se zaokrouhlí na celé stovky nahoru (např. v obci se 587 obyvateli se počet zaokrouhlí na 600)
2. pevná složka odměny za výkon dané funkce se vyhledá v příloze č. 1 k nařízení vlády v příslušném sloupci (v případě starosty v **sl. č. 1**)
3. příplatek podle počtu obyvatel se vyhledá ve **sl. č. 8** a je nutné jej vypočítat dle instrukcí – vynásobit každou stovkou obyvatel (resp. každou stovkou nad vymezenou mez); např. u obce s 587 obyvateli se částka bude násobit x6 (= 6 stovek obyvatel)
4. pevná složka a příplatek se sečtou
5. **částka se vynásobí 0,6**
6. výsledek se zaokrouhlí na **celé koruny nahoru.**

B) Neuvolněný místostarosta (náměstek primátora) a předseda zvláštního orgánu nebo komise rady pověřeného výkonem státní správy

1. počet obyvatel obce hlášených v obci (v městské části aj.) k trvalému pobytu **k 1. 1. 2015** se zaokrouhlí na celé stovky nahoru (např. v obci se 587 obyvateli se počet zaokrouhlí na 600)
2. pevná složka poskytovaná za výkon funkce se vyhledá v příloze č. 1 k nařízení vlády v příslušném sloupci (v daném případě ve **sl. č. 6 nebo 7**)
3. příplatek podle počtu obyvatel se vyhledá ve **sl. č. 8** a je nutné jej vypočítat – vynásobit každou stovkou obyvatel; např. u obce s 587 obyvateli se částka bude násobit x6 (= 6 stovek obyvatel)
4. pevná složka a příplatek se sečtou
5. výsledek se zaokrouhlí na **celé koruny nahoru.**

C) Ostatní neuvolnění členové zastupitelstva obce (rada, výbory, komise, člen zastupitelstva)

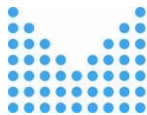
1. vychází se z počtu obyvatel obce hlášených v obci (v městské části aj.) k trvalému pobytu **k 1. 1. 2015**
2. pevná složka poskytovaná za výkon funkce se vyhledá v příloze č. 1 k nařízení vlády v příslušném sloupci – **ve sloupcích 9 – 12 dle jednotlivé funkce**
3. příplatek podle počtu obyvatel se vyhledá ve **sl. č. 13 – pozor, připočítává se pouze stanovená částka ve sloupci č. 13 (nenásobí se dle každé stovky obyvatel – tzn., že v obci s 587 obyvateli bude příplatek dle nových tabulek ve výši 186,- Kč.**
4. pevná složka a příplatek se sečtou.

V případě souběhu více funkcí, lze neuvolněnému členu zastupitelstva obce poskytnout měsíční odměnu až do výše souhrnu odměn za jednotlivé funkce.

Zastává-li tedy člen zastupitelstva obce více funkcí, je nutné, **aby zastupitelstvo nejprve stanovilo odměny za výkon jednotlivých funkcí a poté samostatně určilo, zda, v jakých případech a jakým způsobem se budou odměny kumulovat.** Ke sčítání odměn nedochází automaticky.

Související poznámky k odměňování členů zastupitelstev za výkon funkce:

- ✓ *Měsíční odměna za výkon funkce člena zastupitelstva je peněžité plnění poskytované měsíčně podle druhu vykonávané funkce a podle počtu obyvatel za podmínek, které stanoví prováděcí právní předpis, tj. citované nařízení vlády v platném znění.*
- ✓ *V obcích tvoří měsíční odměnu pevná složka stanovená podle druhu vykonávané funkce a příplatek podle počtu obyvatel obce, kteří jsou k 1. lednu příslušného kalendářního roku přihlášení v obci k trvalému pobytu (zjištěný počet se zaokrouhluje na celé stovky nahoru). V dubnu 2015, stejně tak jako v lednu 2015 (a kdykoliv později v průběhu roku 2015) se pro stanovení měsíční odměny použije počet **obyvatel k 1. 1. 2015** (pokud obec nemá jinou možnost, tak jako možný zdroj informací o aktuálním počtu občanů ČR a cizinců trvale žijících v obci, lze využít informativní údaj zveřejněný na internetových stránkách Ministerstva vnitra - www.mvcr.cz pod odkazem Informační servis → Statistiky → Počty obyvatel v obcích).*
- ✓ *Určovat **funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolnění**, je vyhrazeno zastupitelstvu (obvykle viz zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva). Výčet uvolněných funkcí může zastupitelstvo změnit i v průběhu volebního období.*
- ✓ *V případě, že jsou nové měsíční odměny stanoveny např. v polovině měsíce, potom, je výsledná měsíční odměna k výplatě za daný měsíc součtem **aliquotní části** měsíční odměny v původní výši (např. za prvních 15 kal. dní) a aliquotní části měsíční odměny v nové výši (za zbývajících 15 kal. dní).*

V podrobnostech, pokud jde o zásady odměňování uvolněných i neuvolněných členů zastupitelstva včetně některých konkrétních případů, odkazujeme na **Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků č. 5.2 Odměňování a ostatní související nároky a peněžitá plnění členů zastupitelstva**, které je zveřejněno na internetových stránkách zdejšího odboru www.mvcr.cz/odk v části 1. Aktuálně a v části 3. Metodická pomoc obcím. To však bylo zpracováno dle právního stavu k 30. 6. 2014, tudíž aktuální úpravu dle poslední novely platné od 1. 4. 2015 neobsahuje. Neaktuální „čísla“ v jednotlivých příkladech je proto nutné nahradit si čísly novými dle předmětné novely. Pro Vaši informaci bude zveřejněn doplněk k uvedenému metodickému doporučení s aktuálními čísly.

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly poskytuje zejména obcím touto cestou, ve spojení s uvedenou metodikou, dle našeho názoru, potřebnou metodickou pomoc, aby po přijetí novely postupovaly při výplatách odměn svým neuvolněným členům v souladu s právní úpravou. Ve složitých a specifických případech bude zdejší odbor samozřejmě i nadále poskytovat individuální metodickou pomoc (na úrovni vysvětlení obecné právní úpravy).

Předem však upozorňujeme, že **není v kapacitních možnostech zdejšího odboru „kontrolovat“ správnost výpočtu odměn, resp. maximální výše odměn v jednotlivých případech a v jednotlivých obcích. Zdejší odbor také nemůže podávat výklad konkrétních usnesení zastupitelstva jednotlivých obcí**, pokud si např. účetní dané obce není jistá jeho správnou interpretací – to přísluší jen příslušnému zastupitelstvu, jehož vůli příslušné usnesení vyjadřuje. V případě pochybností doporučujeme odstranit nejednoznačnost takového usnesení zastupitelstva přijetím nového usnesení, které vyzní zcela konkrétně a jednoznačně.

Metodické doporučení je určeno zejména obcím. Kraje a hlavní město Praha (včetně městských částí) jej mohou přiměřeně využít se zohledněním specifik své právní úpravy.

Nařízení vlády (včetně nových příloh), kterým se mění NV č. 37/2003 Sb. od 1. 4. 2015 vyjde v nejbližších dnech ve Sbírce zákonů, nicméně tuto informaci včetně připravovaného čistopisu, který by měl být zveřejněn ve Sbírce zákonů, Vám předáváme v co nejkratším možném čase. Pro informace o čísle předpisu ve Sbírce zákonů je možno sledovat webové stránky <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

Příloha:

- ✓ Připravovaný text nařízení vlády, kterým se mění NV č. 37/2003 Sb. s účinností od 1. 4. 2015

V Praze dne 17. března 2015

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly MV

Kontakt: 974 816 411, odbordk@mvcr.cz